

มุมมองพระกับฆราวาส ...พัฒนาชีวิตด้วยคุณธรรม (1).

นำเสนอเมื่อ : 16 พ.ค. 2552

บทธรรมนำชีวิต : พัฒนาชีวิตด้วยคุณธรรม (1)

พระครูปลัด จิตติชัย จิตติโชโย (มาตย์วงศ์) [1]

มุมมองพระกับฆราวาส

“ต้นไม้ยังให้ความร่มรื่นกับชีวิต นกตัวนิดให้เสียงเพลงแก่โลกหล้า

ดอกไม้้น้อยยังได้ความชื่นบานตา แมตันทนุญยังให้ออกซิเจน

แล้วเราเกิดมาในโลกนี้ ทำสิ่งดีอะไรให้โลกเห็น

กิน นอน เล่น เหล่านั้นหรือที่ให้เป็น ไม่ดีเด่นกว่าบรรดาดันตุนุญเลย”

(สมุดบันทึก มกราคม ๒๕๕๘)

เริ่มต้นด้วยบทกลอนสอนใจเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์เรานั้นมันมีคุณค่ามากกว่าตันทนุญจริง ๆ จะเป็นพระหรือฆราวาสก็มีคุณค่าทั้งนั้น ถ้าจะถามว่าเป็นพระหรือเป็นฆราวาสจะดีกว่ากัน จึงขอเอาเรื่องหนึ่งมาเล่าสู่ท่านผู้อ่านกัน เรื่องมีอยู่ว่า

นวมแล้ว ที่ประเทศอินเดีย มีกษัตริย์องค์หนึ่งต้องการจะรู้ว่า เป็นพระหรือเป็นฆราวาสจะดีกว่ากัน เมื่อมีพระสงฆ์รูปใดก็ตามที่เขาเข้าไปประเทศของพระองค์ พระองค์ก็จะนิมนต์พระสงฆ์นั้นมาซักถามคำถามนี้ พระบางรูปก็ตอบว่าเป็นพระนั้นดีกว่าแน่ บ้างรูปก็ตอบว่าเป็นฆราวาสดีกว่า กษัตริย์ก็ให้พระแต่ละรูปพิสูจน์ เมื่อพิสูจน์ไม่ได้ กษัตริย์ก็บังคับพระเหล่านั้นให้เลิกและแต่งงานมีชีวิตอยู่อย่างฆราวาส

วันหนึ่งก็มีพระหนุ่มรูปหนึ่งเข้าไปในประเทศนั้น กษัตริย์ก็ถามคำถามเช่นเดียวกันนี้ พระรูปนี้ได้ตอบว่า ถ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีแล้ว จะเป็นพระหรือเป็นฆราวาสก็ดีทั้งนั้น แล้วก็ได้ออกไปพิสูจน์โดยพาภรรยาไปยังประเทศใหญ่อีกประเทศหนึ่ง พอเข้าไปในเมืองหลวง ก็เห็นผู้คนมากมายกำลังชุมนุมกันอยู่ ทั้งสองก็เดินเข้าไปดู ปรากฏว่าพระธิดาของพระเจ้าแผ่นดินในประเทศนั้น กำลังทำพิธีเลือกคู่ พระธิดาเสด็จผ่านพวกชายหนุ่มทั้งหลายแต่ก็ยังไม่มีการเป็นพิธีพอพระทัย ทุกคนต่างรู้สึกเสียใจ แต่ในนาทีสุดท้ายได้มีพระหนุ่มรูปหนึ่งเดินเข้ามาดูการชุมนุมของประชาชน พอพระธิดาเห็นเขาก็หลงรักทันที แล้วก็เสียงพวงมาลัยไปยังพระหนุ่มรูปหล่อนั้น พระก็โยนพวงมาลัยทิ้งและพูดว่า “เออ! อะไรกัน ฉันเป็นพระ” พูดแล้วก็หันหลังจะเดินออกไป เพราะเจ้าแผ่นดินก็วิ่งตามไปและบอกว่า

“ครึ่งหนึ่งของพระราชสมบัติเป็นของท่านหากท่านแต่งงานกับลูกสาวของเรา และที่เหลือจะเป็นของท่านทั้งหมดเมื่อเราตายแล้ว” พระก็ตอบว่า “ฉันไม่สนใจเลย แล้วก็เดินเข้าไปหาพระธิดาด้วยความหลงรักก็วิ่งตามพระเจ้าไปในปี แต่พระก็หลบหายไป ส่วนพระหนุ่มรูปแรกที่พาภรรยามาก็เดินตามพระธิดา เขาไปดูเหตุการณ์พร้อมภรรยาพอเห็นพระธิดารองไห้อยู่ด้วยความทุกข์เสียใจก็เข้าไปปลอบแล้วบอกว่าจะพากลับไป

ปในเมือง แต่เวลานั้นเป็นเวลาค่าจึงพากันไปนั่งใต้ต้นไม้ใหญ่แห่งหนึ่ง ตั้งใจจะค้างคืนอยู่ที่นั่น บนต้นไม้มีนกตัวผู้ ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวมีนกตัวเมียเป็นภรรยาและมีลูกเล็ก ๆ อีก ๓ ตัวอาศัยอยู่ นกตัวผู้พูดขึ้นว่า

“วันนี้เราโชคดีมาก มีแขกเข้ามาอาศัยบ้านของเรา แต่จะทำอย่างไรดี เดี่ยวแขกจะหนาว” พูดเสร็จก็บินออกไปหาไฟแล้วคาบไม้ที่ติดไฟอยู่นั้นมาทิ้งไว้ไกล ๆ แขกแล้วก็บินไปหาฝืนมากอง ๆ ไว้ในที่สุดก็มีกองไฟที่ให้ความอบอุ่นได้ตลอดคืน แต่แล้วพอนกก็พูดต่อไปว่าแขกของเราจะต้องหิวแน่ ๆ ฉะนั้นจะสละตัวฉันให้ เขารับประทาน พูดแล้วก็บินเข้าไปในกองไฟและฆ่าตัวเองเพื่อให้แขกได้รับประทานพอภรรยาเห็นเข้าก็นึกว่าแขกมีตั้ง ๓ คนแต่มีนกตัวเดียวก็เลยไม่พอรับประทาน คิดดังนั้นแล้ว ก็ตามสามีลงไปในกองไฟ ลูก ๆ ก็นึกเช่นเดียวกันและพูดต่อกันว่า

“เราจะต้องเสียสละเพื่อแขกของเรา” ว่าแล้วก็กระโดดลงในกองไฟ พระและกษัตริย์มองดูเหตุการณ์ด้วยความตกตะลึง ในที่สุดพระก็พูดกับกษัตริย์ว่า

“นี่แหละคือข้อพิสูจน์ ถ้าเป็นพระก็ต้องสละโลกจริง ๆ ไม่สนใจรูปร่างหน้าตาของพระธิดาที่สวยงามที่สุดในโลก และไม่สนใจทรัพย์สมบัติทั้งปวง หากจะเป็นฆราวาสก็ควรจะเป็นแบบครอบครัวนกที่อาศัยอยู่บนต้นไม้ นพยายามช่วยเหลือผู้อื่นให้มีความสุข ทำหน้าที่พลเมืองดีต่อสังคมถึงแม้จะต้องเสียสละทุกสิ่งทุกอย่าง”

ดังนั้น การเป็นพระหรือเป็นฆราวาสที่ทำหน้าที่ได้ถูกต้อง เช่นนี้จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่วิเศษที่สุดของโลก คนที่มีคุณค่าแก่สังคมจึงเป็นบุคคลที่ นาย ก ย อ ง และ นานับ ถี อ ถ้าจะถามว่าจะมีหลักธรรมใดมาเป็นพลังสร้างสรรค์สังคม ให้บุคคลที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้มีคุณค่า และนานับถี อ มีพรหมวิหาร คือธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุลพระพรหม ๔ อย่าง ดังต่อไปนี้

๑. เมตตา ความรัก คือความปรารถนาดี มีไมตรีต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุข
๒. กรุณา ความสงสาร คืออยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ไฟใจที่จะปลดเปลื้องบำบัดทุกข์ยากเดือนร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง
๓. มุทิตา ความเบิกบานพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ก็มีใจแช่มชื่นเบิกบาน เมื่อเห็นเขาทำดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็พลอยยินดีบันเทิงใจด้วยพร้อมที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุน
๔. อุเบกขา ความมีใจเป็นกลาง คือ มองความเป็นจริง โดยวางจิตเรียบสม่ำเสมอ มั่นคงเที่ยงตรงดูจดตาซึ่งมองเห็นการที่บุคคลจะได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุที่ตนประกอบ พร้อมที่จะวินัยฉันทนและปฏิบัติไปตามหลักการเหตุผลและความเที่ยงธรรม

(ที่.ม.๑๐/๑๘๔/๒๕๕)

จึงเป็นบทพิสูจน์ว่าชีวิตมนุษย์ของเรานั้นมันมีคุณค่ามากกว่าตันทัญญาจริง ๆ และจะเป็นพระหรือฆราวาสก็มีคุณค่ากันทั้งนั้น ขออำนาจพรทุกทานที่อานจงมีความเจริญใยธรรมทุกทานเทอญฯ

หนังสืออ้างอิง

๑. สมเด็จพระสังฆราช พระศาสนโศภน, พระนิพนธ์พระธรรมเทศนาคติธรรม. (กรุงเทพฯ: เอเชียคิท แพิคพริ้นท์), ๒๕๕๖.

๒. พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), ธรรมนุญชีวิต. (กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ), ๒๕๕๘.

๓. อัจฉริย ชุ่มสาย ณ อยุธยา,ดร.; **แนวทางจัดความสุข** ,(กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พริ้นติ้ง.กรุปจำกัด), ๒๕๓๓.

๔. ศูนย์บริการวิชาการ มมร.วิทยาเขตล้านนา, **คัมภีร์วิทยาศาสตร์**.
(เอกสารประกอบการฝึกอบรมคุณธรรมในโครงการพระธรรมวิทยากร, ๒๕๕๘.

[1] อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวง วรวิหาร
น.ธ.เอก, ศน.บ.(ปรัชญา), ศศ.ม.(การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น)

กลับขึ้นด้านบน